

Posudek vedoucího bakalářské práce

Václav Novák: Cihla jako fenomén (Cihla a cihlářství jako historický, technický, hospodářský a celospolečenský jev na příkladu dějin cihelny ve Svobodných Dvorech)

Studijní program/obor: Historické vědy/prezentace a ochrana kulturního dědictví
Filozofická fakulta Univerzity Hradec Králové, 2018

Bakalářských prací v humanitních oborech vznikají na českých vysokých školách každým rokem tisíce. Lze mezi nimi nalézt spisy nejrůznějších žánrů, námětů, metodologické výbavy. Vždy se nabízí otázka, jak je vhodné pojmut v pouhém tříletém studijním cyklu práci, která má odrážet autorovu schopnost již samostatné odborné práce za pomoci nástrojů, které příslušný vědní obor považuje za objektivní.

V případě textu Václava Nováka se jedná o pozoruhodný příklad díla vyžádaného „zvenčí“, z mimoakademického světa, práce, která byla zadána s očekáváním vzniku aplikovatelného výsledku. Zcela konkrétně se jednalo o podnět PhDr. Marie Jirů, úspěšné podnikatelky a nositelky vysokého počtu manažerských ocenění, která se s důvěrou obrátila na Univerzitu Hradec Králové s očekáváním nalezení kompetentního, tvůrčího a zapáleného studenta – možného zpracovatele příběhu vzniku a minulosti jí vlastněného objektu někdejší cihelny. Kdo jiný by měl takový úkol úspěšně zastat, než posluchač oboru Presentace a ochrana kulturního dědictví! Univerzita Hradec Králové tak vzniklým textem naplňuje další ze svých rolí, tentokrát v přímé vazbě na region a jeho společnost.

Považuji za prospěšné, že po mnohaměsíční (spolu)práci existuje text, který na jedné straně odpovídá očekáváním zadavatelky, na druhé straně prokazuje autorovu schopnost uchopit nelehké mnohvrstevnaté téma a s využitím jak primárního archivního výzkumu, tak studia literatury a rovněž vlastní invence je v přiměřené podobě nabídnout jako doklad o způsobilosti budoucího absolventa obstát právě na poli „prezentace a ochrany“. Ze strany dr. Jirů jsem zmocněn tlumočit její úplnou spokojenost a záměr dílo využít jako základ trvalé výstavy v jejím podniku a popularizační publikace. Student Václav Novák tak již nyní prokázal svou konkurenceschopnost, resp. uplatnitelnost nabytého vzdělání, jehož profil může veřejnost a širší okruh zaměstnavatelů považovat za obtížně srozumitelný a „použitelný“. V tomto ohledu je jeho práce dobrou zprávou pro garanty oboru. Jsem přesvědčen, že toto hledisko nemůže být při obhajobě opomenuto.

Na práci oceňuji především studentovo nasazení, s nímž vznikala, a schopnost rozčlenit téma do sice nepřilíh hlubokých, nicméně věrohodně zpracovaných kapitol, které na sebe vějířovitě navazují a podávají plastický obraz o cihlářství v jakési skice, která postupuje od obecných poznatků k modelovému příkladu výrobního areálu v dnešní části Hradce Králové – Svobodných Dvorech. Autor neutonul v mikrodetailu, vždy sledoval vyšší cíl, tedy ohlášený a slíbený „fenomén cihly“ a cihlářství – a propos, dnes vlastně neznámého řemesla. Kromě nejnutnějšího přehledu o technologii výroby a rozšíření ve světě Václav Novák pracuje s cihlou jako stavebním materiálem, ale také sociálním, demografickým, ba i politickým hybatelem, nezapomíná ani na odraz v krásné literatuře a např. na význam mohutné těžby cihlářské hlíny pro odkrývání archeologických nálezů, což platí rovněž v jím sledované lokalitě.

Samozřejmě je možné vést debatu, snad i polemiku o tom, zda by výstavba práce nemohla být odlišná, více akcentovat klasický přístup sledování jednoho místa, příp. osoby v lineárním toku

času. Dosažený výsledek však považuji za soudržný, věrohodně informativní, v mnoha oblastech původní a za originální.

Současně je třeba uvést, že v jistých pasážích textu je znát, že autor nemá vyspaný styl a jeho sloh by snesl jemnější a vyzrálejší zpracování, větší pozornost by zasluhovala interpunkce, resp. větná konstrukce.

Po zvážení všech hledisek práci doporučuji k obhajobě a za výchozí hodnocení navrhuji

V Hradci Králové, 20. srpna 2018

PhDr. Ondřej Tikovský, Ph.D.